τὸ Αἴγιον ἡ πόλις εἰς τὴν ὁποίαν ἀπέθανεν ἐφιλονεικοῦσαν ποῖα ἔπρεπε νὰ τὸν δώσῃ ἐνταφιασμόν. Αλλ' αὐτὴ ἡ τιμὴ ἀπεφασίσθη διὰ τὴν πρώτην, καὶ τὸ λείψανόν του ἐφέρθη ἐκεῖ μὲ μεγάλην προπομπήν. Εκεῖνον ἐσεβάζοντο ὡς Ηρωα οἱ Αχαιοὶ, καὶ μάλιςα οἱ Σικυώνιοι ὡς θεμελιωτὴν, πατέρα, καὶ σωτῆρα τῆς πόλεώς των· καὶ ὁ βιογράφος του Πλούταρχος παρατηρεῖ μὲ πολλήν του εὐχαρίςησιν, ὅτι εἰς τὸν καιρόν του ἀκόμη ἐσώζετο ἕνας ἀπόγονος τοῦ Αράτου, ὕςερον ἀπὸ σχεδὸν τρεῖς αἰῶνας, ἐνῷ ἡ γενεὰ τοῦ φονέος του ἔσβυσεν εἰς τὰ ἴδιά του τέκνα (α).

ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'.

Περὶ τῶν πολέμων μεταξὺ τῶν Ρωμαίων καὶ τοῦ Φιλίππου· περὶ τῆς αὐξήσεως τῆς Ρωμαϊκῆς ἐπιῤῥοίας εἰς τὴν Ελλάδα, καὶ περὶ τῶν γενικῶν συμβάντων εἰς αὐτὴν, ὡς τὸ τέλος τοῦ πολέμου, ὁποῦ οἱ Ρωμαῖοι ὀνομάζουν, πρῶτον Μακεδονικὸν πόλεμον.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Ο καιρὸς ἔφθασε τώρα, ὅτε ὁ πόλεμος ἔμελλε νὰ ξανανάψῃ εἰς ὅλην τὴν Ελλάδα, καὶ μιὰ δύναμις νὰ εὔγῃ εἰς τὸ μέσον, ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ καταπνίξῃ τὴν ἐθνικὴν ἐκείνης ἀνεξαρτησίαν. Εἰς τὸν ὄγδοον χρόνον τοῦ πολέμου (Π. Χ. 210), ὁ Ρωμαῖος ςρατηγὸς Μάρκος Οὐαλέριος

(α) Αὐτὸ δὲν εἶναι μὲ ἀκρίβειαν ἀληθινόν. Ο υἱὸς τοῦ Φιλίππου εἶχεν υἱὸν, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν ἄσημος κι' ἀγνώριςος εἰς τὴν Ρώμην.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Λαιβίνος, ὁ διορισθεὶς νὰ ἐνεργήσῃ ἐναντίον τοῦ Φιλίππου, ἀφοῦ ἐσκανδάλιασε τὴν διάθεσιν τῶν Αἰτωλῶν, συνομιλῶντας μερικῶς μὲ τοὺς ἀρχηγούς των, ἐπῆγεν εἰς μιὰν γενικήν τους Σύναξιν, γεναμένην ἐπιταυτοῦ διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰ ὅσα εἶχεν ἐκεῖνος νὰ προβάλῃ περὶ τῆς συμμαχίας τῶν Αἰτωλῶν μὲ τὴν Ρώμην. Τὸ δόλωμα ὁποῦ τοὺς ἔῤῥιψεν ἦτον, τὸ νὰ ταπεινώσουν τὴν Μακεδονίαν, καὶ νὰ ἀναγκάσουν τὴν Ακαρνανίαν νὰ ξεναενωθῇ μὲ τὴν Αἰτωλικὴν συμμαχίαν, τῆς ὁποίας ἔλεγαν οἱ Αἰτωλοὶ, ὅτι ἐκείνη ἐςάθη ἀρχῆθεν μέλος, μολονότι, ὅ,που κι' ἂν ἐφάνη προτήτερα τὸ ὄνομα τῶν Ακαρνάνων εἰς τὴν Ελληνικὴν Ιςορίαν, ἐςάθη πάντοτε ὡς τὸ ὄνομα ἑνὸς ξεχωριςοῦ, καὶ γενικῶς ἐχθρικοῦ μὲ τοὺς Αἰτωλοὺς λαοῦ. Η συμμαχία ἐσυμφωνήθη, καὶ ἡ Αἰτωλία ἐσήκωσε τὰ ἴσια πόλεμον κατὰ τῆς Μακεδονίας. Ο Λαιβίνος ἐξουσίασε τὴν νῆσον τῆς Ζακύνθου, καὶ ἐπῆρε τὰς Οἰνιάδας καὶ τὴν Νάσον πόλεις τῆς Ακαρνανίας, καὶ ὅλας τὰς παρέδωκεν εἰς τοὺς νέους του συμμάχους, κατὰ τὴν γεναμένην συμφωνίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ κατακτώμεναι πόλεις καὶ τόποι, ἔπρεπε νὰ μνέσκουν εἰς τοὺς Αἰτωλοὺς, καὶ ὅλα τὰ λάφυρα εἰς τοὺς Ρωμαίους. Αὐτὸς ἔπειτα, ἐτραβίχθη ςὴν Κέρκυραν, ἔχωντας ὅλας τὰς ἐλπίδας, ὅτι ἐπρόβλεψεν ἐνασχόλησιν διὰ τὸν Φίλιππον, ἀρκετὴν νὰ τὸν κρατήσῃ μακρὰν ἀπὸ τὴν Ιταλίαν.

Αἱ εἰδήσεις αὐταὶ ἔφθασαν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ἐνῷ ἐξεχείμαζεν εἰς τὴν Πέλλαν. Αὐτὸς ἀπεφάσισε νὰ ἔμβῃ ςὴν Ελλάδα ἅμα μὲ τὴν ἄνοιξιν, ἀφοῦ πρῶτον κατατρομάξῃ τοὺς γειτονικούς του βαρβάρους, διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ, ὡς ἐςοχάζετο, τὴν ἡσυχίαν τῆς Μαδονίας εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀπουσίας του. Φαίνεται ὅμως, ὅ,τι εἰς τοῦτο ἐνησχολήθη κάπως περισσότερον καιρὸν, ἀφ' ὅτι ἐςοχάζετο· καὶ εἰς τὸ μεταξὺ, ὁ Σκώπας, ὁ ςρατηγὸς τῶν Αἰτωλῶν, ἑτοιμάσθη νὰ πατήσῃ τὴν Ακαρνανίαν μ'

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. ΖΙΤΗΣ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ὅλας του τὰς δυνάμεις. Οἱ Ακαρνᾶνες, ὄντες πολλὰ ὀλίγοι, δὲν ἠμποροῦσαν ν' ἀντιςαθοῦν τόσον δυνατὸν ἐχθρόν· ἔθρεφαν ὅμως ὅλοι ἀπηλπισμένην ἀπόφασιν, καὶ ἄκρον μῖσος ἐναντίον τῆς Αἰτωλικῆς κυριαρχίας. Εςειλαν ςὴν Ηπειρον τὰς γυναῖκας, τὰ παιδιὰ, καὶ τοὺς γέροντας· ἀλλ' ὅλοι οἱ ἄνδρες μεταξὺ τῶν δεκαπέντε καὶ ἑξῆντα χρόνων ἔμειναν ὀπίσω, καὶ ἔκαμαν ὅρκον νὰ μὴ γυρίσουν ἀπ' τὸν πόλεμον, εἰμὴ ὡς νικηταί· καὶ ἂν ἔχαναν τὴν μάχην, καὶ κανεὶς ἔφευγεν ἀπ' αὐτὴν, ἐπρόφεραν ἀνάθεμα σ' ὅποιον συμπατριώτην των δεχθῆ τὸν λειποτάκτην εἰς τὸ σπῆτι ἢ ςὴν τράπεζάν του, ἢ καὶ εἰς τὴν πόλιν του, καὶ θερμὰ ἐπαρακάλεσαν τοὺς φίλους καὶ συμμάχους των νὰ μεταχειρισθοῦν κατὰ τῶν λειποτακτῶν παρομοίαν αὐςηρότητα. Τέλος πάντων, παρεκάλεσαν τοὺς Ηπειρώτας νὰ θάψουν εἰς ἕνα μνῆμα ὅσους ἔπεφταν ἀπ' τὸ μέρος των εἰς τὴν μάχην, καὶ νὰ γράψουν ςὸ μνῆμα των, ἐδῶ κείττονται οἱ Ακαρνᾶνες, ὁποῦ ἀπέθαναν πολεμοῦντες διὰ τὴν πατρίδα ἐναντίον τῆς καταδυναςείας καὶ τῆς ἀδικίας τῶν Αἰτωλῶν. Μὲ τέτοια φρονήματα ἀποφασισμένοι ἐςρατοπέδευσαν εἰς τὰ σύνορα τοῦ τόπου των. Εςειλαν εἰς τὸν Φίλιππον βιαςικὰ μηνύματα, ζητοῦντες νὰ τοὺς βοηθήσῃ χωρὶς ἄργητα· κι' ἐκεῖνος διέκοψε μιὰν ἐπιτυχῆ ἐκςρατείαν εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἔτρεξεν εἰς βοήθειάν των. Οἱ Αἰτωλοὶ ἔμαθαν τὰς ἀπηλπισμένας ἀποφάσεις, ὁποίας οἱ ἐναντίοι ὁρκίσθησαν νὰ φυλάξουν· καὶ αὐτὴ ἡ εἴδησις τόσον ἐκρύωσε τὴν ζέσιν των, καὶ ἀδυνάτισε τὰς ἑτοιμασίας των, ὥςε πρὶν ν' ἀρχίσουν τὴν μελετωμένην ἐπιδρομὴν, ἐπλησίασεν ὁ Φίλιππος, καὶ ἀσφάλισε τοὺς Ακαρνᾶνας. Οἱ Αἰτωλοὶ λοιπὸν ἐτραβίχθησαν εἰς τὴν καρδιὰν τοῦ τόπου των, καὶ ὁ Φίλιππος μανθάνωντας, ὅτι οἱ συμμαχοί του ἦταν ἔξω κινδύνου, δὲν ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, ἀλλὰ ἐπέςρεψεν εἰς τὴν Πέλλαν. Αὐτὰ ἐσυνέβησαν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΝΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΙΟΣ
Ε.Υ.Δ. 2006 Κ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

πρὶν τελειώση ὁ χειμών. Οτε ἄρχιζ ἡ ἄνοιξις, ὁ Λαιβίνος μαζὴ μὲ τοὺς Αἰτωλοὺς, ἐπῆρε τὰ Αντίκιρρα εἰς τὰ παράλια τῆς Λοκρίδος, καὶ μετὰ τοῦτο ἀνεκαλέσθη εἰς τὴν Ρώμην νὰ λάβῃ τὴν Ὑπατείαν, τὸ πρώτιστον τῆς Ρώμης ἀξίωμα, διδόμενον εἰς δύω ὑποκείμενα, ὁποῦ τὸ ἐβαστοῦσαν διὰ ἕναν χρόνον.

Τοὺς Αἰτωλοὺς, τοὺς ἐβοήθει καὶ ἡ Λακεδαίμων, ἡ ὁποία ἦτον πάντα φίλη μὲ τοὺς ἐχθροὺς τῶν Αχαιῶν, καὶ προσέτι ὁ Ατταλος, ὁ βασιλεὺς τῆς Περγάμου εἰς τὴν μικρὰν Ασίαν, ὁ ὁποῖος μέρος ἐκινεῖτο ἀπὸ ζήλιαν ἐναντίον τοῦ Φιλίππου, καὶ μέρος ἀπὸ τὴν τιμὴν, ὁποῦ οἱ Αἰτωλοὶ πρὸς αὐτὸν ἔδειξαν ἐκλέγωντές τον πρώτιστον Αρχοντάτων κατ' ὄνομα. Εγίνοντο μάχαι διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης μὲ διαφόρους ἐπιτυχίας, ὥστε ὁ Φίλιππος ἐντάμωσε τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ τοὺς συμμάχους των κοντὰ εἰς τὴν Λάμιαν τῆς Θεσσαλίας, τοὺς ἐνίκησε εἰς δύω τακτικὰς μάχας, καὶ τοὺς ὑπεχρέωσε νὰ τραβιχθοῦν, καὶ νὰ μείνουν εἰς τὴν πόλιν. Πρέσβεις τώρα ἔφθασαν ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ τοὺς Αθηναίους, Ροδίους, καὶ Χίους νὰ μεσολαβίσουν διὰ εἰρήνην. Εδιορίσθη τότε νὰ συναχθοῦν οἱ Αχαιοὶ νὰ θεωρήσουν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἔγινε τριανταήμερος ἀνακωχή. Εἰς τὸ μεταξὺ, ὁ Ατταλος μὲ τὸν στόλον του ἔφθασεν εἰς Αἴγιναν, καὶ μία Ρωμαϊκὴ ναυτικὴ μοῖρα εἰς Ναύπακτον. Τοῦτο εὔγαλε κάθε σκοπὸν εἰρήνης ἀπὸ τὸν νοῦν τῶν Αἰτωλῶν· καὶ οἱ ὑπουργοί των, ὅταν παρεστάθησαν ἐμπρὸς τῆς συνελεύσεως τῶν Αχαιῶν, παρόν των τῶν Πρέσβεων ἀπὸ τὰ διάφορα Κράτη, ἐπρόβαλαν ζητήματα, τὰ ὁποῖα, καλὰ ἐγνώριζαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ φανοῦν εἰς τοὺς ἐναντίους των, διὰ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν τότε τὰ δύω πολέμια μέρη εὑρίσκοντο, παράλογα καὶ ἀνυπόφορα· εἰς τρόπον ὅτι, ἡ διαπραγμάτευσις διεκόπη μὲ ἀμοιβαῖον κακοφανισμόν.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Ε.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ὀλίγον ἔπειτα ἀπ' αὐτῆ, ὁ Φίλιππος, ἐνῷ κατεγίνετο μὲ τὴν ἑορτὴν τῶν Νεμαίων εἰς τὸ Αργος, ἔλαβε τὴν εἴδησιν, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι εὐγῆκαν ἀπὸ τὰ πλοῖά των, καὶ κατεχαλοῦσαν τὴν πλουσίαν πεδιάδα μεταξὺ Σικυῶνος καὶ Κορίνθου. Αὐτὸς ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸ Αργος μὲ τὸ Ιππικόν του, διορίζωντας τὸ πεζικόν του νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ· ἔπεσεν ἀνέλπιςος ἐπάνω τῶν λῃςῶν, καὶ τοὺς ἐδίωξεν ὡς τὰ πλοῖά των. Αἱ χαραὶ τῆς ἑορτῆς ηὔξησαν δι' αὐτὴν τὴν νίκην· καὶ ὁ Φίλιππος, διὰ νὰ γίνῃ ἀγαπητότερος πρὸς τὸν λαὸν, ἔβαλε ςὸ πλάγι τὸ διάδημα καὶ τὴν πορφύραν, καὶ ἀνεκατώθη μὲ τοὺς πολίτας, ἐνδυμένος καθὼς οἱ λοιποί. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ὅμως, ὁποῦ οὕτως ἀπέδειχνε νὰ προτιμᾷ δημοκρατικὴν ἰσότητα, ἐξύβρισε μὲ τυραννικωτάτην ἀσέλγειαν τὸν ἴδιον λαὸν, τοῦ ὁποίου ἐπεθύμει τὴν εὔνοιαν. Αγκαλὰ καὶ ἐκατηγορεῖτο προτήτερα διὰ κρυφὰς μοιχίας, τώρα ἐβάλθη χωρὶς ἐντροπὴν, ἢ φόβον, νὰ εὐχαριςήσῃ τὰς ὀρέξεις του μὲ φανερὰν βίαν. Ενόμιζεν, ὅτι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἐνδύματός του, θὰ κατέςαινε τὰς ἀταξίας του ὀλιγώτερον σημαντικὰς, ἐνῷ ὁ γνωριςμένος βαθμὸς τῆς ἀξίας του θὲ ἐμπόδιζε τοὺς ἀδικημένους τοῦ ν' ἀντιςαθοῦν, ἢ νὰ ἐκδικηθοῦν. Αν καμμιὰ γυναῖκα τοῦ ἔδιδε ςὸ μάτι, ἔςελνε καὶ τὴν ἐπρόςαζε νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτόν· ἂν ἐκείνη εὐθὺς δὲν ὑπήκουεν, αὐτὸς ἔμβαινε δυνασικὰ ςὸ σπῆτί της μὲ τοὺς συντρόφους τῆς ἀσωτίας του· καὶ κάθε πεισματώδη ἀνθίςασιν, ἦτον βέβαιον νὰ τὴν πληρώσουν οἱ συγγενεῖς, ὁ ἄνδρας, ἢ τὰ τέκνα της, μὲ τὸ μέσον καμμιᾶς τιποτένιας, ἢ ψευδοῦς κατηγορίας. Μὲ παρόμοια φερσίματα ὀγλίγωρα ἔχασεν ὅ,τι ὀλίγην ὑπόληψιν τοῦ ἔμνεσκε μεταξὺ τῶν Αχαιῶν, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἦταν ὑποχρεωμένοι, διὰ κάποιον καιρὸν, νὰ τὸν ὑποφέρουν, ἐπειδὴ εὑρίσκοντο ςρυμμωμένοι πανταχόθεν ἀπὸ ἐχθροὺς, καὶ χωρὶς τὴν βοήθειαν τῆς Μακεδονίας, δὲν ἤλπιζαν νὰ ἠμπορέσουν νὰ

βαςάξουν ἐναντίον τῆς δυνατῆς συμμαχίας, ὁποῦ ἐνώθη ἐναντίον των.

Ο Φίλιππος ὡδήγησε τὸν ἐδικόν του καὶ τὸν τῶν Αχαιῶν ςρατὸν εἰς τὰ χώματα τῶν Ηλείων, ὅπου τὸν ὑπεχρέωσαν νὰ ςαματίσῃ, αἱ δυνάμεις τῶν Αἰτωλῶν, Ηλείων καὶ Ρωμαίων. Αὐτὸς ὅμως, τὴν ἑφεξῆς ἡμέραν ἐκδικήθη τὸ ἐμπόδισμα πέρνωντας ἕνα φρούριον, εἰς τὸ ὁποῖον πολλοὶ τῶν κατοίκων τῆς ἐξοχῆς ἦταν φυλαγμένοι μὲ τὰ κοπάδια των. Ενῶ ἐμοίραζε τὰ λάφυρα, εἰδήσεις θορύβων καὶ ταραχῶν τὸν ἔκραξαν ἐξαφνα ςὴν Μακεδονίαν. Ενῷ κατεδίωκε τοὺς Ρωμαίους Ιππεῖς κοντὰ εἰς τὴν Σικυῶνα, τὸ ἄλογόν του τὸν ἔσυρεν ὑποκάτω σ' ἕνα δένδρον, τοῦ ὁποίου τὰ κλαδιὰ τοῦ ἔσπασαν ἕνα ἀπὸ τὰ κέρατα μὲ τὰ ὁποία ἐςολίζετο ἡ περικεφαλαία του. Ενας Αἰτωλὸς τὸ ηὗρε, καὶ διέσπειρε τὴν φωνὴν, ὅτι ὁ Φίλιππος ἐθανατώθη. Αὐτὸ ἐνθάρρυνε τοὺς Δαρδανίους νὰ εἰσβάλουν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ τινὲς ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Φιλίππου, δωροδοκημένοι, ἑνώθησαν μ' ἐκείνους. Αὐτὸς ὅμως ἔδιωξε τοὺς Δαρδανίους, καὶ ἐξεχείμασε ςὴν Μακεδονίαν· οἱ ςόλοι τῶν Ρωμαίων καὶ τοῦ Αττάλου ἐξεχείμασαν εἰς τὴν Αἴγιναν.

Τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνοίξεως, ὁ Φιλιππος ἐκατέβη εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ὅπου ηὗρε βιαςικὰ παρακαλέσματα τῶν συμμάχων ζητούντων βοηθείας. Τὰ θαλασσινὰ Κράτη ἐφοβοῦντο ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους καὶ τὸν Ατταλον. Τὰ μεσόγεια ἐφοβοῦντο ἀπὸ τοὺς Αἰτωλούς· καὶ μάλιςα οἱ Αχαιοὶ ἔπρεπε νὰ διαφενδεύσουν τὰ σύνορά των ἀπὸ δύω μέρη, τὸ ἓν ἐναντίον τῶν Αἰτωλῶν, τὸ ἄλλον ἐναντίον τῆς Λακεδαίμονος. Η Μακεδονία ἐφοβεριζετο ἀπὸ τὸν Ιλλυριὸν Σκερδιλαΐδαν, καὶ ἀπὸ τὸν Πλεύρατον ἡγεμόνα Θρακικὸν σύμμαχον τῶν Αἰτωλῶν, οἱ ὁποῖοι, καὶ οἱ δύω, ἦταν ἕτοιμοι νὰ τὴν κτυπήσουν, εὐθὺς ὁποῦ ὁ βασιλεὺς ἐκινοῦσεν εἰς μακρυνὴν ἐκςρατείαν. Προσέτι, διὰ νὰ τὸν

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ε.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ Θ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Ε.Υ.Δ. της Ε.Κ.Π.Α. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἐμποδίσουν τοῦ νὰ κινήσῃ πρὸς τὰ μεσημβρινὰ μέρη, οἱ Αἰτωλοὶ, ὠχύρωσαν, καὶ ἐφρούρησαν δυνατὰ τὸ στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν· ἐκεῖνος ὅμως ἀνδρικὰ ἀντίκρυσε τὰς δυσκολίας εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκετο, ἀπέπεμψε τοὺς πρέσβεις τῶν συμμάχων ὑποσχόμενος, ὅτι θὰ κάμει τὸ δυνατὸν καὶ τὸ καλήτερον διὰ ὅλους, καὶ ἑτοιμάσθη νὰ δίδῃ ἀρκετὴν βοήθειαν ὅ,που ἐχρειάζετο. Εσειλεν ἐπιβοηθείας εἰς ὅποιον τόπον ἐκινδύνευεν ἀπὸ τὸν ἐχθρικὸν στόλον, καὶ ἔκαμνεν ἕνα ἀντικίνημα, διὰ κάθε κίνημα τοῦ ἐχθροῦ. Μεταξὺ τοῦ στρατοπέδου του καὶ τῶν ὅσων τόπων ἦταν μᾶλλον ὑποκείμενοι νὰ κτυπηθοῦν, ἐσύστησε θέσεις τηλεγραφικὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐδίδετο διαδοχικῶς εἴδησις κάθε ἀξιολόγου συμβάντος μὲ τὸ μέσον ἀναμμένων λαμπάδων, διαφόρως διαταγμένων κατὰ τὴν συμφωνίαν. Ο Πολύβιος παρατηρεῖ, πόσον ἀνίκανος ἔπρεπε νὰ ἦτον αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς κοινολογήσεως εἰς τὸ νὰ φανερώσῃ τὴν ποικιλίαν καὶ συμπλοκὴν τῶν περιστάσεων, ὁποῦ συμβαίνουν εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ στρατιωτικὰ, καὶ συμβουλεύει, ὡς χρησιμωτέραν καὶ ἁρμοδιωτέραν, μίαν μέθοδον ἐδικήν του πολὺ παρόμοιαν στὰς βάσεις της μὲ τὸ τωρινὸν σύστημα τῶν τηλεγραφικῶν σημείων.

Τέλος πάντων αἱ ἐχθρικαὶ δυνάμεις ἐπάτησαν γῆν εἰς τὸν Ωρεὸν τῆς Εὐβοίας, καὶ ἐπολιόρκησαν τὸν τόπον. Ἔκαμαν ἔφοδον, καὶ ἤῦραν δυνατὴν ἀνθίστασιν. Αλλ' ἐνῷ ἄναφτεν ἡ μάχη, ὁ Μακεδὼν Κυβερνήτης μὲ προδοσίαν ἄνοιξε μιὰν θύραν εἰς τοὺς Ρωμαίους, καὶ οὕτως ἐπάρθη ἡ πόλις. Ο νικητὴς στόλος ἔπειτα ἐκίνησε διὰ τὴν Χαλκίδα. Ἐκείνη ἡ πόλις ἐδιαφενδεύετο ἀπὸ δυνατὰ τείχη, ἀπὸ μεγάλην φρουρὰν, ὁδηγουμένην ἀπὸ ἀνθρώπους δοκιμασμένης ἐμπιστοσύνης, καὶ ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Εὐρίπου, πάντα κινδυνώδη στὰ πλεούμενα διὰ τὰ βίαια καὶ ἀκατάστατά του ῥεύματα, καὶ ταῖς συχναῖς καὶ ἔξαφναις ἀνεμοζάλαις. Παραιτήθε

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΑΝΤΙΟΣ ΕΓΓΕΝΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα· ὁ ςόλος ἐκίνησε διὰ τὸν Οποῦντα, τὴν μητρόπολιν τῶν ἀνατολικῶν Λοκρῶν· καὶ πέρνωντας τὸν τόπον μὲ ὀλίγην ἀνθίςασιν, τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν Ατταλον, τα δὲ λάφυρα ἀφέθησαν ὁλόκληρα ςοὺς Ρωμαίους. Εἰς τὸ ἀναμεταξὺ, ὁ Φίλιππος ἐνίκησε τοὺς Αἰτωλοὺς εἰς τὰς Θερμοπύλας, καὶ ἐπήγαινε βιαςικὰ πρὸς τὴν Χαλκίδα, ὅ,που ἔμαθεν, ὅτι ἐκείνη ἦτον ἔξω κινδύνου, καὶ ὅτι ὁ ἐχθρὸς εὑρίσκετο εἰς τὸν Οποῦντα· ἔτρεξε λοιπὸν ἐκεῖ. Αλλ' οἱ Ρωμαῖοι ἦταν φευγάτοι ἐκεῖθεν, καὶ ὁ Ατταλος μὴ φροντίζωντας διὰ τὸν κίνδυνόν του, κατεγίνετο νὰ συνάζῃ δοσίματα ἀπὸ τοὺς πλουσίους ἐγκατοίκους. Ενα μικρὸν περιςατικὸν μοναχὰ τὸν ἐγλύτωσε τοῦ νὰ γίνῃ αἰχμάλωτος, δηλ: ὅτι κάποιοι περιπλανώμενοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του εἶδαν κατὰ τύχην τὸ ἐχθρικὸν ςράτευμα ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ. Εφυγε λοιπὸν ξαρμάτωτος καὶ μ' ἀταξίαν εἰς τὰ πλοῖά του, καὶ μόλις ἐφθασε νὰ ἐμβῃ σ' αὐτὰ, ὁποῦ ὁ ἐχθρὸς ἦτον φθασμένος ςὸ παραγιάλι. Εγλύτωσε μολοντοῦτο, καὶ ξανενώθη μὲ τοὺς Ρωμαίους εἰς τὸν Ωρεὸν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέςρεψεν εἰς τὴν Ασίαν, ἐπειδὴ ἤκουσεν, ὅτι τὸ βασίλειόν του ἐςάθη καταπατημένον ἀπὸ τὸν Προυσίαν, Βασιλέα τῆς Βυθυνίας, σύμμαχον τοῦ Φιλίππου. Οἱ Ρωμαῖοι παρομοίως ἐπέςρεψαν ςὴν Αἴγιναν. Ο Φίλιππος ἐκέρδισε κάποιας ἄλλας μάχας, καὶ ἔπειτα ἐπέςρεψε ςὸ βασίλειόν του νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τούς Δαρδάνους, ἀφήνωντας τοῦς συμμάχους του πολὺ ἐλαφρωμένους διὰ τὴν ἔγκαιρον βοήθειαν ὁποῦ τοὺς ἔδωκε, καὶ διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Αττάλου. Επεχειρίσθη προσέτι τὴν κατασκευὴν ἑκατὸν πολεμικῶν πλοίων εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἐρχομένου χειμῶνος, ἐπειδὴ ἤλπιζε, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν ναυτικὴν μοῖραν ὁποῦ τοῦ ἔςειλαν οἱ Καρχηδόνιοι, νὰ φιλονεικήσῃ μὲ τοὺς ἐχθροὺς τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης.

Ολίγα εἶναι γνωςὰ περὶ τῶν συμβάντων καὶ ἐπαναςά-

Ε.Υ.Δ τῆς Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σεων ὁποῦ διέτρεξαν εἰς τὴν Λακεδαίμονα εἰς τὴν ἐποχὴν, περὶ τῆς ὁποίας τώρα ὁμιλοῦμεν. Προτοῦ ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος, ὁ Μαχανίδας κατέςησε τὸν ἑαυτόν του κύριον τῆς Λακεδαίμονος. Αὐτὸς δὲν εἶχεν, ὡσὰν τὸν προκάτοχόν του τὸν Λυκοῦργον, πατρογονικὸν δικαίωμα διὰ τὸ σκῆπτρον· ἀλλ' ἦταν καὶ εἰς τοῦτο διαφορετικοὶ, ὅτι ὁ Λυκοῦργος, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ὑψώθη εἰς τὸν θρόνον ὄχι μὲ τὴν πρέπουσαν τάξιν, διενεργοῦσε μολοντοῦτο τὸ ἀξίωμά του ὑπὸ τὴν ἐπιςασίαν τῶν Εφόρων, καὶ κατάτινα τρόπον, σύμφωνα μὲ τοὺς παλαιοὺς νόμους τῆς Σπάρτης, ἐνῷ ὁ Μαχανίδας, φαίνεται, ὅτι ἐδιοικοῦσε κατὰ τὴν αὐτογνώμονα θέλησίν του, καὶ ὅτι ὑπεςήριζε τὴν ἐξουσίαν του μὲ ςράτευμα ξενικόν. Διὰ τοῦτο πάντοτε τὸν ὀνοματίζουν ὡς τύραννον τῆς Λακεδαίμονος, ἐνῷ τὸν ἄλλον, καὶ μ' ὅλα τὰ ἐλλειπῆ του δικαιώματα, τὸν περιγράφουν ὡς Βασιλέα. Αλλ' ὁποιαδήποτε κι' ἂν ἦτον ἡ ἐσωτερική του κυβέρνησις, ὁ Μαχανίδας, φαίνεται, ὅτι ἐςάθη δραςήριος καὶ βλαβερὸς ἐχθρὸς τῶν Αχαιῶν, ὥς που διεκόπη ὁ δρόμος του ἀπὸ τὸν Αχαϊκὸν ςρατηγὸν, τὸν μέγαν Φιλοιποίμενα.

Αὐτὸς ὁ περίφημος ἄνδρας ἦτον γέννημα τῆς Μεγαλοπόλεως, καὶ ἀπὸ εὐγενεςάτην οἰκογένειαν τῆς Αρκαδίας. Εἰς τὰ νεάτατου ἐσύχναζε τὴν συναναςροφὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐδήμου καὶ τοῦ Δημοφάνους, μαθητῶν τοῦ φιλοσόφου Αρκεσιλάου, καὶ κηρυγμένων ἐχθρῶν τῶν τυράννων, ὁποῦ τότε ἐκυβερνοῦσαν τὰ περισσότερα Πελοποννησιακὰ Κράτη. Εκεῖνοι ἐγλύτωσαν ἤδη τὴν Μεγαλόπολιν ἀπὸ τὸν τυραννικὸν Αριςόδημον, καὶ ἔλαβαν μέρος μὲ τὸν Αρατον εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Σικυῶνος· καὶ ἡ πολιτική των σοφία φαίνεται, ὅτι ἐςάθη ἐπίσης φημισμένη, καθὼς καὶ ἡ τόλμη καὶ ἐπιδεξιότης των, ἐπειδὴ ἔπειτα ἐπροσκαλέσθησαν ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Κυρήνης εἰς τὴν Αφρικὴν, νὰ προεδρεύσουν τὴν ἐκείνων Δημοκρατίαν, καὶ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΝΕΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΙΩΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΠΕΡΣΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο. ΠΕΡΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

νὰ ἀσφαλίσουν τὴν ἐλευθερίαν της μὲ τὰ πρέποντα διατάγματα. Ὑποκάτω τῆς ἐκείνων ὁδηγίας, ὁ Φιλοποίμην ἐθαυμάζετο διὰ τόλμην καὶ καρτερίαν, τόσον εἰς τὸ κυνῆγι, καθὼς καὶ εἰς τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσματα, διὰ τὴν ἁπλότητα τῆς φορεσιᾶς του καὶ τὴν ὀλιγάρκειαν τῆς διαίτης του. Ἐπέρασε μὲ τὴν μεγαλητέραν τιμὴν ἀπὸ ὅλα τὰ ἀξιώματα τοῦ στρατοῦ. Ἐστάθη ἀρχηγὸς μιᾶς μοίρας ἱππικοῦ εἰς τὴν μάχην τῆς Σελλασίας· κι' ἐκεῖ ἔλαβε μεγάλους ἐπαίνους ἀπὸ τὸν Αντίγονον, ἐπειδὴ ἀπετόλμησε, χωρὶς προσαγὰς, νὰ ὁρμήσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ εἰς μιὰν κρίσιμον στιγμὴν, καὶ οὕτως ἐσύντρεξε πολὺ εἰς τὸν χαλασμὸν τοῦ Κλεομένους. Εἰς ὅλον τὸ ἐπακολουθον διάστημα τῆς εἰρήνης, αὐτὸς, μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ αὐξήσῃ τὰς πολεμικάς του μαθήσεις καὶ προτερήματα, ἀνεκατώθη εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς πολέμους τῆς Κρήτης, ὡς ἀρχηγὸς μισθωτῶν· ἐπάγγελμα τοῦτο μισητὸν, ἀλλὰ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τόσον πολὺ ἐπαινετὸν καὶ ζητημένον, ὥστε καταστίνονται ἀξιοκατάκριτα, ὄχι ἐκεῖνα τὰ ὑποκείμενα ὁποῦ τὸ μετεχειρίζοντο, ἀλλὰ ἡ κοινὴ γνώμη ὁποῦ τὸ εἶχε, χωρὶς νὰ τὸ πρέπῃ, εἰς τόσην ὑπόληψιν. Ο πόλεμος ἄναψε καὶ πάλιν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὁ Φιλοποίμην ἐπιστρέφωντας στὴν πατρίδα του ὠνοματίσθη στρατηγὸς τοῦ Αχαϊκοῦ Ιππικοῦ. Αὐτὸ τὸ σῶμα, ὁποῦ τότε ἦτον ἄτακτον καὶ ἀσύστατον διὰ τὴν φθαρμένην ἀμέλειαν, ἢ τὴν ὑπερβολικὴν αὐστηρότητα τῶν ἀξιωματικῶν του, λιγοψυχισμένον ἀπὸ τὰ συχνὰ κτυπήματα ὁποῦ ὑπέφερε, καὶ ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς ἰδίας του ἀδυναμίας, ὁ Φιλοποίμην τὸ κατέστησε τὸ καλήτερον Ιππικὸν τῆς Ελλάδος. Δὲν ἄργησε λοιπὸν ν' ἀποκτήσῃ τὴν μεγίστην ἐμπιστοσύνην τῶν συμπατριωτῶν του ὡς ἀξιώτατος αὐτῶν στρατιωτικὸς ὁδηγὸς· καὶ ἠμπόρεσε νὰ μεταρρυθμίσῃ τὰ ἅρματα καὶ τὴν πειθαρχίαν τοῦ πεζικοῦ, μακρύνωντας τὰς λόγχας των, καλητερεύωντας τὰ ἅρματα ὁποῦ τοὺς ἐσκέπαζαν, καὶ διδα-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΟΣΦΑΛΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΩΤΑΝΟΣ ΠΕΝΤΙΟΣ
Ε.Γ.Δ. τῆς Κ.τ.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σκωντάς τους νὰ βαςοῦν πυκνώτερον καὶ ςαθερώτερον ἀράδιασμα. Καθὼς ὁ ἴδιος ἐφύλαττε μὲ ἀκρίβειαν τὴν εὐταξίαν, παρομοίως ἔκαμνε καὶ τοὺς ἄλλους ἀκριβὰ νὰ τὴν φυλάττουν. Η αὐςηρότης τοῦ ἤθους του, ἡ ἁπλότης τῶν τρόπων του, τὰ ἀτέχνευτα, ὀλίγα, καὶ σημαντικά του λόγια, καὶ ἡ ἀπαράτρεπτή του ἀγάπη πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἑνωμένα μὲ τὴν ἀξιότητά του, ἐκέρδισαν ὅλων ὁλόκληρον τὴν ἐμπιςοσύνην καὶ σέβας. Εἰς καιροὺς ὀλιγώτερον κινδυνώδεις, ἡ ὑπερήφανος καὶ βιαςική του διάθεσις ἠμποροῦσε νὰ τὸν καταςήσῃ ὀλιγώτερον ἀρεςόν. Αλλὰ τώρα ἡ πατρίς του, ἀφοῦ μιὰν φορὰν ἀπέκτησεν ἕνα ςύλον, ὁποῦ ἠμποροῦσε νὰ τὴν βαςάξῃ, δὲν τῆς ἐκακοφαίνετο, ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτον τόσον εὔμορφα τορνευμένος.

Εἰς τὸν χρόνον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Αττάλου (Π. Χ. 207), ὁ Φιλοποίμην, ὤντας ςρατηγὸς τῶν Αχαιῶν, ἑτοιμάσθη νὰ κάμῃ ἀποτελειωτικὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Μαχανίδα· ὅθεν ἔβαλεν ἐμπρὸς τῆς γενικῆς Συνελεύσεως τὰ σχέδιά του, τὰ ὁποῖα ἐκείνη τὰ ὑπερήρεσε καὶ τὰ ἐδέχθη. Επειτα, πηγαίνωντας αὐτὸς τριγύρω σ' ὅλας τὰς πόλεις, τὰς διεκινοῦσεν εἰς ζῆλον καὶ δραςηριότητα, καὶ ἐδιόρθωσεν ὅσα ςρατιωτικά των καταςήματα εὑρίσκοντο εἰς ἀταξίαν. Εἰς τὸ διάςημα ὀκτὼ μηνῶν, ἀφοῦ ἐπρόβαλε τὸ ἄνωθεν ἐπιχείρημα, ἐσύναξε τὸν ςρατόν του εἰς τὴν Μαντίνειαν, πνέοντα ἀνδρείαν, χαρὰν, ὑποταγὴν, καὶ ἐμπιςοσύνην πρὸς τὸν ἀρχηγόν του. Ο Μαχανίδας ἐκίνησεν ἐναντίον αὐτοῦ ἀπὸ τὴν Τεγέαν, ὅ,που τότε εὑρίσκετο τὸ ςράτευμά του· καὶ ἡ μάχη ἐσυγκροτήθη μεταξὺ Τεγέας καὶ Μαντινείας. Τὸ κτύπημα ἄρχισε κι' ἀπ' τὰ δύω μέρη ἀπὸ τοὺς μισθωτούς. Ο Πολύβιος παρατηρεῖ, ὅτι τὰ τέτοια τάγματα ἐσυνείθιζαν νὰ μάχωνται ἀνδρειότερα, ὅταν ἐδούλευαν ἕνα Τύραννον παρὰ μίαν ἐλεύθερην πολιτείαν, ἐπειδὴ ὁ Τύραννος, ἐλπίζωντας ὅλως διόλου εἰς τὴν ὑποςήριξίν των ἐναντίον

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΝΟΘΕΑΙΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΑΠΟΘΕΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ
Ε.Υ.Δ της Π.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τῶν μέσα καθὼς καὶ τῶν ἔξω ἐχθρῶν, τοὺς μισθώνει διὰ πάντα, καὶ τοὺς μεταδίδει ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν του· ἐνῷ, δουλεύωντας αὐτὰ μιὰν πολιτείαν, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐλπίζουν τὶ περισσότερον ἀπὸ τὸν μισθόν τους παρὰ δι' ὅσον κρατεῖ ὁ πόλεμος, καὶ τὴν διάλυσίν των, ὅταν αὐτὸς τελειώσῃ. Εἰς τὴν παροῦσαν περίςασιν, οἱ μισθωτοὶ τοῦ Μαχανίδα ἐσύντριψαν κατὰ κράτος ἐκείνους τῶν Αχαιῶν, καὶ τοὺς κατεδίωξαν ὡς τὴν Μαντίνειαν. Ο Αρχηγός των Μαχανίδας, τοὺς ἠκολούθησε κυνηγῶντας τοὺς φυγάδας, ἀντὶ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ ἐναντίον τοῦ παρατεταγμένου ἐχθροῦ· ἐνῶ ὁ Φιλοποίμην, μὴν χάνωντας καρδιὰν διὰ τὸ ἀποτράβιγμα τῶν μισθωτῶν του, ἑτοιμάσθη, μὲ τὴν ςερεότητα τῆς Αχαϊκῆς φάλαγκος, νὰ θεραπεύσῃ κάθε ζημίαν. Αὐτὸς ἤλλαξε τὴν θέσιν του εἰς τρόπον, ὥςε νὰ πάρη τὰ πλάγια τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐπρόσμενε τὸ κτύπημα. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπροχώρησαν ὡς ἄνδρες, ὁποῦ ἦταν ἤδη νικηταί· ἀλλὰ ἡ τάξις των ἔσπασε περνῶντας ἕνα πρόχωμα, ὁποῦ ὁ Φιλοποίμην ἔβαλε κατὰ πρόσωπον τῆς γραμμῆς του, καὶ τότε οἱ Αχαιοὶ προχωροῦντες καλὰ παρατεταγμένοι ἔῤῥιψαν τοὺς ἐχθροὺς εἰς παντελῆ ἀταξίαν· μ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς ἐνίκησαν, καὶ ἐφόνευσαν πολλοτάτους. Ο Φιλοποίμην ἔπειτα ἐφρόντισε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπιςροφὴν τοῦ Μαχανίδα καὶ τῶν μισθωτῶν. Εθεσε φύλακας εἰς τὸ γεφύρι, καὶ εἰς ὅλα τὰ περάσματα τοῦ προχώματος καὶ ἐπρόςαξε νὰ μὴν χαρίσουν κανενὸς τὴν ζωήν· «ἐπειδὴ αὐτοὶ» ἔλεγεν «εἶν' ἐκεῖνοι «ὁποῦ βαςοῦν ὅλους τοὺς Τυράννους εἰς τὴν Σπάρτην». Ο ἴδιος ἐβάλθη νὰ κυνηγᾷ τὸν Μαχανίδα, ὁποῦ περιέτρεχε ἔφιππος τὸ χανδάκι, γυρεύωντας εὐκαιρίαν νὰ τὸ περάσῃ. Ο Τύραννος τέλος πάντων ἐκέντησε τὸ ἄλογόν του νὰ πηδήσῃ, καὶ ςὸ πήδημα ἐφονεύθη ἀπὸ τὸν Φιλοποίμενα. Οἱ Αχαιοὶ τώρα ἐπροχώρησαν ὡς τὴν Τεγέαν, ἡ ὁποία τοὺς ὑπετάχθη, εὐθὺς ὁποῦ ἐπλησίασαν· καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ τῆς Κ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἐςρατοπέδευσαν εἰς τὸν Εὐρώταν, καὶ ἐλεηλατοῦσαν τὴν Λακωνικὴν χωρὶς ἀνθίςασιν. μολονότι πρὶν αὐτῆς τῆς μάχης, διὰ πολὺν καιρὸν δὲν ἐδύναντο νὰ κρατήσουν μακρυὰ ἀπὸ τὴν θύραν τους τὸν ἐχθρὸν.

Αφότου ἀνεχώρησεν ὁ Ατταλος, οἱ Ρωμαῖοι, ἐπειδὴ ἦταν ἐνασχολημένοι μὲ τὸν Αννίβαν, ἠμέλησαν τοὺς εἰς τὴν Ελλάδα συμμάχους των. Οἱ Αἰτωλοὶ, ὁποῦ ἕως τώρα ἐναντιώθησαν κάθε πρότασιν περὶ εἰρήνης, μνέσκοντες ἠμελημένοι ἀπὸ τοὺς δύω δυνατοὺς συμμάχους, καὶ ὑςερημένοι τοῦ τρίτου διὰ τὴν νίκην τοῦ Φιλοποίμενος, ἡ ὁποία κατέςησε τὴν Λακεδαίμονα ἀκίνητον, ἠναγκάσθησαν νὰ τὴν ζητήσουν παρακαλεςικὰ, καὶ μ' ὅ,τι συμφωνίας ἠμποροῦσαν νὰ τὴν ἐπιτύχουν. Μόλις ἦτον ἡ συνθήκη τελειωμένη, καὶ ἔφθασεν εἰς τὰ παράλια τῆς Αἰτωλίας ἕνας Ρωμαῖος ςρατηγὸς, ὁ ὁποῖος μάταια ἐπροσπάθησε νὰ τὴν χαλάσῃ. Ο Φίλιππος τοῦ ἐπρόσφερε μάχην, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἀπέφυγε· καὶ τὸ ὀλίγον διάςημα τοῦ ἀψυχισμένου πολέμου, τὸ διεδέχθη μιὰ γενικὴ εἰρήνη, (Π. Χ. 208.)

ΤΜΗΜΑ Β'.

Η φιλοδοξία τοῦ Φιλίππου τώρα ἐγύρισε πρὸς τὴν Ανατολήν. Κρυφίως αὐτὸς διεκινοῦσε τοὺς Κρῆτας ἐναντίον τῶν Ροδίων, τῶν ὁποίων ἐζήλευε τὴν ναυτικὴν δύναμιν. Επειδὴ τὸ βασίλειον τῆς Αἰγύπτου ἐκληρονομήθη ἀπὸ ἕνα βρέφος, ἐσυνώμοσε μὲ τὸν Βασιλέα τῆς Συρίας Αντίοχον, νὰ τὴν διαμοιρασθοῦν, μολονότι καὶ οἱ δύω ἐφαίνοντο ςενώτατοι φίλοι μὲ τὸν Πτολεμαῖον τὸν Φιλοπάτωρα, τὸν πατέρα ἐκείνου τοῦ βρέφους. Αλλ' ἡ πρώτη αἰτία διὰ πόλεμον ἐδόθη ἀπὸ τὸν Προυσίαν, τὸν Βασιλέα τῆς Βιθυνίας, ὁ ὁποῖος ἐσυμμάχησε μὲ τὸν Φίλιππον κατὰ τοῦ κοινοῦ των ἐχθροῦ, τοῦ Αττάλου, καὶ ἔσφιξε τὸν δεσμὸν τῆς συμμαχίας πέρνωντας τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΙΣΤΗΜΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΕΤΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙΣΤΑΘΗΜΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΟΙΠΕΤΟΥ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Ι. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006